

מסמך סיום תפקיד - ראש צוות מכלול קטיעת שרשראות ההדבקה

רקע:

כדי לאפשר למשק להתנהל בשגרה לצד נגיף הקורונה, נדרש לטפל באופן מהיר ואפקטיבי בקטיעת שרשראות ההדבקה. חוסר בקטיעה אפקטיבי ומהיר של שרשראות ההדבקה עשוי להביא להתפרצות מקומית או גדולה יותר אשר תאלץ לפעול בצעדים רחבים יותר של בידוד וסגר אותם נרצה למנוע. הוחלט לבחון את התהליך ולהקים מכלול לקטיעת שרשרת ההדבקה.

לבקשת משרד הבריאות, הוקם צוות צה"לי לבחינת התהליך ולהקמת מכלול שינהל אותו. התהליך השלם נבחן ומכלול קטיעת שרשראות ההדבקה הוקם כחלק מהמשל"ט המרכזי של משרד הבריאות.

המכלול נמצא בראשית דרכו והתחיל לפעול לפני מספר ימים בודדים. ישנה עוד עבודה רבה לעשות בחיבור המכלול למשל"ט, לגופים הרלוונטים במשרד הבריאות ולתהליכי העבודה.

המצגת המסכמת של תהליך העבודה שהוצגה למנכ"ל משרד הבריאות ואשר אושרה על ידו מצורפת בקובץ נפרד וממנה ניתן ללמוד על התהליך. (מאז ההצגה ועד היום התקדמו תהליכים ודויקו היעדים אך התמונה לא השתנתה באופן משמעותי).

הצוות הצה"לי שהורכב מקצינים בסדיר ובמילואים סיים את תפקידו. המכלול מופעל על ידי חברה אזרחית שנקשרה בחוזה עם משרד הבריאות.

במסמך קצר זה אציג את סטטוס המכלול שהוקם ואת הפערים הקיימים אשר דורשים התייחסות וטיפול.

עיקרי הפערים אשר מונעים קטיעה אפקטיבית של שרשראות ההדבקה:

1. סמכויות המכלול – למכלול לא ניתנו סמכויות לפעולה.
2. בדיקת כלל מבודדי המעגל הראשון (גם ללא תסמינים) – לא נמצאים בתוך מדיניות הבדיקות של משרד הבריאות ולכן אינם נבדקים ולא ניתן לסגור מעגל שיאפשר קטיעת השרשרת.
3. שיתוף מידע מלא עם הרשויות המקומיות – מידע מוגבל בלבד עובר לרשויות ומונע מהן להיות שחקן מרכזי ואפקטיבי בשטח.
4. מערכת מעקב מגעים אפקטיבית – אינה קיימת ואינה פשוטה להקמה. משאירה את החקירה האפידמיולוגית במגבלותיה.
5. מערכת מידע שלמה לכלל התהליך שתאפשר ניהול ובקרה יעילה – בתהליך בנייה.

השותפים לתהליך "קטיעת שרשרת ההדבקה":

שלב הבדיקות – מחשוד ועד לתשובת מעבדה – קופות ובתי החולים, מד"א (מענה נקודתי), משרד הבריאות.

שלב החקירה האפידמיולוגית – משרד הבריאות/בריאות הציבור (מוביל), שב"כ (במגבלות האפשריות), משרת ישראל (בחקירות מסוימות), מענה טכנולוגי (Contact tracing) אפקטיבי שעדיין חסר.

שלב הבידוד – משרד הבריאות/בריאות הציבור (הודעה), רשויות מקומיות (עזרה, רווחה, אכיפה), משרת ישראל (אכיפה)

עיקרי התפיסה לפעולת המכלול כדי שיוכל לממש את אחריותו:

על חלק מהנושאים אין הסכמה (נכון להיום) בין מקימי המכלול לבין משרד הבריאות. אי הסכמה זו אינה מאפשרת למכלול לבצע את תפקידו ולקטוע את שרשראות ההדבקה. הנושאים הלא מוסכמים צבועים באדום.

1. מטרת ויעדי המכלול:

א. **מטרה** - שגרה לצד קורונה

עד 100 נדבקים חדשים ליום.

ב. **יעדים** – עד 48 שעות (מחשוד לבידוד המעגל הראשון), עד 300 חקירות ליום,

כמות בדיקות ליום – 10K/20K/30K בהתאם להגדרת המצב שגרה/התפרצות.

2. עקרונות עבודה:

א. **לטובת קטיעת שרשרת הדבקה באופן מהיר (משימת המכלול):**

i. מתן עדיפות "מסלול מהיר" לבדיקות החשודים החדשים (על פני מחלימים ובדיקות נוספות).

ii. **בדיקת כלל מבודדי "המעגל הראשון"** בעיתוי המוקדם ביותר הרלוונטי (בהתאם למספר הימים שחלפו מאז המגע עם החולה). **גם אם אין להם תסמינים.**

iii. הכנסת כל מבודד שנדבק בנגיף לתהליך המהיר של החקירות וחוזר חלילה.

נושא מהותי זה של קטיעת השרשרת אינו מוסכם ולכן בשלב זה **אינו מופעל**. נושא מדיניות הבדיקות נמצא בסמכות בריאות הציבור והמכלול לא מתערב בו. בדיקת מבודדים ללא תסמינים איננה במדיניות הבדיקות של בריאות הציבור ומכאן הפער.

ב. **סמכות** – למכלול סמכות לפעול, תחת מדיניות משרד הבריאות, כדי לקטוע באופן אפקטיבי את שרשראות ההדבקה. סמכות זו באה לידי ביטוי ב:

i. ביצוע **הערכות מצב ותכנון** אופרטיבי והפיכתו להנחיה לביצוע בשטח.

ii. הפעלת **והנחיית** השותפים לתהליך השלם ככל שנדרש על מנת לעמוד ביעדים.

iii. הכוונת **והקצאת** בדיקות הנדרשות לקטיעה מהירה של שרשראות ההדבקה.

הרציונל הבסיסי בהקמת המכלול הוא העמדת כלל התהליכים תחת מטרייה אופרטיבית אחת. הסמכויות המפורטות חיוניות להגשמת ייעודו של המכלול ובלעדיהן לא ניתן יהיה לעמוד ביעד של הרמטיות ומהירות. בשלב זה המכלול לא קיבל סמכויות כלל והוא מנוע מלעסוק בהערכות מצב, בתכנון והנחיית השטח. המכלול מקבל הנחיות ספציפיות לפעולה מבריאות הציבור ופועל בהתאם.

- ג. **רזולוציה** גיאוגרפית גבוהה – טיפול ממוקד וספציפי במוקד התפרצות (בניין/רחוב/שכונה).
 - ד. **זמנים** – יעד הזמנים מחולק לתתי יעדים לכל שותף בתהליך. מכלול הניהול מנהל את התהליך כולו מקצה לקצה ואחראי על טיפול בבעיות ולעמידה ביעדים.
 - ה. **שלמות מידע** – כלל השותפים לתהליך שותפים במידע, המידע שלם והרמטי ככל שניתן, המידע עובר באופן ממוכן ולא ידני.
 - ו. **תכנון מבוסס מידע ונתונים** – הסתמכות על מכלול המידע והידע והכוונתו על מנת לדייק ככל שניתן ולהקדים ככל שניתן את המענה הנקודתי לקטיעת השרשרת.
3. התהליך במצב שגרה:
- במצב שגרה ישנו פער מובנה בין הצורך בקטיעת שרשראות ההדבקה ועמידה ביעדי הזמנים לבין שגרת העבודה הרגילה (טרום קורונה), של הגופים המרכיבים את התהליך. קופות החולים מתקשות לעמוד בקבועי הזמן למתן תוצאות בדיקה תוך 24 שעות מהפניית החשד ובעיה זו מוחרפת לכלל השחקנים בשעות הלילה וסופי השבוע/חגים. **נמקד את השיח עם השותפים** לתהליך למצב זה כאשר הכיוון המסתמן הוא הגדרת תורנים וכווננים והגדרות זמנים מדורגות לכל שותף כך שבכל זמן ובכל יום כולל סוף השבוע יתן מענה לכלל התהליך.
4. גמישות והתאמה:
- משימת המכלול – קטיעת שרשראות ההדבקה. לטובת משימה זו נדרש המכלול לגמישות והתאמה לשיטות וליכולות חדשות שמתפתחות בכלל התחומים (בדיקות חדשות, מכשירים חדשים, שיטות אחרות, אמצעי גילוי מפגשים וכו'). מכלול התכנון והפרוייקטים ירכז את קליטת היכולות החדשות וישלב אותן בתהליכים השוטפים.
5. בדיקות:
- בנוסף למשימתו העיקרית, מתכלל המכלול את כלל הבדיקות הרלוונטיות לנגיף הקורונה וביניהן בדיקות הסקר, המחלימים, הסרולוגיות וכדומה בהתאם למדיניות ולדרישות משרד הבריאות. **משימות אלו אסור שיפגעו במשימתו הראשית של המכלול.**

סיכום

מסמך קצר זה בשילוב המצגת המצורפת מתאר את התהליך שנבחן ואת המכלול שנבנה לטובת קטיעת שרשראות ההדבקה.

המכלול הנו חלק ממשל"ט משרד הבריאות והוא כפוף למדיניות המשרד בכלל ההיבטים. הקמתו כחלק אורגני מהמשל"ט וממשרד הבריאות מהווה **שינוי ארגוני** של הקמת גוף חדש בתוך ארגון קיים. האתגר בתקופה הקרובה (מעבר לנגיף הקורונה), יהיה להטמיע את המכלול בתוך משרד הבריאות.

בשלב זה למכלול **אין סמכות** פעולה עצמאית ומדיניות הבדיקות **אינה מאפשרת בדיקת כלל המבודדים** באופן מיידי. ולכן מתקשה מאוד לממש את יעודו.

מודה למנכ"ל משרד הבריאות על ההזדמנות ועל העבודה המשותפת. מודה לחברי הצוות שעשו את העבודה ולשותפים הרבים לתהליך הלימוד והעשייה.

תא"ל (מיל') אורי זייפרט

ראש הצוות

עיקרי הנחיית הממשלה, כתב המינוי ואישור העבודה מצורפים בדפים הבאים.

תפוצה:

משה בר סימן טוב - מנכ"ל משרד הבריאות

פרופ' איתמר גרוטו – המשנה למנכ"ל משרד הבריאות

פרופ' סיגל סדצקי – ראש שירותי בריאות הציבור

אבי בן זקן – ראש משל"ט משרד הבריאות

מאיר בן שבת - ראש המל"ל

קובי צורף – רמ"ט שר הבריאות

פרופ' אלי ווקסמן – ראש צוות המומחים מטעם המל"ל

אלוף אהרון חליווה – ראש אמ"צ

אלוף עמיקם נורקין – מח"א

ערן זליגמן – מנהל המכלול